

Valtuustoaloite

Ilomantsin kunnan omistamien suoalueiden ennallistaminen

Taustaa

Ilomantsin kunta on merkittävä maanomistaja ja omistaa myös ojitettuja suoalueita, joiden puuntuotantoarvo on vähäinen. GTK:n selvityksen mukaan Ilomantsi kuuluu Joensuun seutukuntaan, jossa ojitusaste on peräti 78 prosenttia.

Suon ennallistamisen tavoitteena on palauttaa luonnollinen vesitalous, edistää hiilen sitoutumista turpeen muodostumiseen, vahvistaa ilmastotyötä sekä lisätä suoluonnon monimuotoisuutta. Suon ennallistaminen myös vähentää alapuolisen vesistön ravinnekuormitusta pitkällä aikavälillä. Ennallistaminen edistää lintujen, hyönteisten ym. elinympäristöjen palautumista luonnontilaisemmaksi. Keskeisiä toimenpiteitä ovat ojien tukkiminen ja tarvittaessa puuston poistaminen, jotta vedenpinta nousee ja rahkasammaleet ja muu suokasvillisuus voivat palautua.

Ennallistamisen hyödyt

Soiden ennallistaminen tarjoaa työtä koneyrittäjille.

Ennallistetut suot tarjoavat houkuttelevia kohteita retkeilyyn, lintujen tarkkailuun, valokuvaukseen ja ympäristökasvatukseen. Tämä tukee paikallista matkailuelinkeinoa.

Ennallistaminen viestii siitä, että Ilomantsi kantaa vastuunsa luonnosta, ilmastosta, vesistöistä ja tulevien sukupolvien elinympäristöstä.

Rahoitus ja yhteistyötahot

Soiden ennallistamiseen on mahdollista saada rahoitusta Helmi-elinympäristöohjelmasta (2021–2030) sekä muista valtion ja EU:n rahoituskanavista kuten Oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF).

Ilomantsissa toimii jo useita ennallistamishankkeita toteuttavia tahoja kuten Lumimuutos Osk, Hiilipörssi, Suomen Luonnonsuojeluliitto ja Luontokollektiivi. Lumimuutos Osk on jo ennallistanut Ilomantsin kunnan omistaman Likosärkän suon.

Piitsonsuo on 350 ha:n laajuinen suoalue, josta on jo ennallistettu 322 ha Hiilipörssin ja Suomen Luonnonsuojeluliiton toimesta yhteistyössä maanomistajan Tornatorin ja muiden tahojen kanssa. Ilomantsin kunta omistaa suoalueen Piitsonsuosta ennallistetun alueen koillispuolella. Tämän alueen ennallistaminen vahvistaisi Piitsonsuon jo ennallistettua kokonaisuutta, jossa ennallistamisen hyödyt ovat jo selvästi havaittavissa.

Ilomantsin Vasemmiston valtuustoryhmä esittää valtuustoaloitteena seuraavaa:

Ilomantsin kunta kartoittaa omistamansa ennallistamiseen soveltuvat suoalueet, valitsee ennallistettavat suoalueet, tarjoaa soita ennallistettavaksi yllä mainituille ennallistuksia koordinoineille tahoille tai hakee ennallistamiseen rahoitusta ja yhteistyökumppaneita.

Ilomantsin kunta viestii ja tiedottaa aktiivisesti ennallistamistyöstä kuntalaisille ja muulle yleisölle.

6.10.2025

Ulla Vartiainen

Juha Ilmari Piitulainen